

The Book of Yōišta of the Fryāna (MJF)

The MJF gives the details of the riddle contest of Yōišta, one of the Fryāna, and Axtya¹. The tyrant Axtya threatened to destroy the city of Frašnvizārān ('riddle-expounders') and kill its inhabitants, unless someone were able to solve thirty-three questions² put forward by him. A young boy, Yōišta, answered correctly all the questions, and thus saved his city from destruction ; and in his turn, he put forward three questions to Axtya. Being unable to solve them, he was slain in the end. In an Avesta passage, Yōišta asks Anāhitā to give him a favour, so that he may answer the ninety-nine questions of Axtya.³ There is no trace of the Avesta collection of the questions of Axtya ; however the MJF gives us a weak trace of it.

The Pārsīg text in its original form or in Pāzand or Persian form is found in a large number of manuscripts, K20, K 26, L 15, M 52, J 3, R VIII.1B, R VIII.8, SP 33, D 49, etc. It has been edited and also translated into French, English, German, Persian, Armenian, and some other languages.⁴ We give below the transcription of the book.

Raham Asha

---

¹ . Av. *axtīm duždəm* 'Axtya the maleficent' (Yt 5.82), Pers. *axt ī jādūg* 'Axt the sorcerer'.

² . Pers. *frašn* from Av. *frašna-* m. 'question ; riddle'.

³ . Cf. Yt 5.82 *navaca navaitīmca xruždranqm ŷbaēšō.parštanqm* '99 of the hard (and) malignant questions'.

⁴ . M. Haug & E. W. West, *The Book of Ardā Virāf*. The Pahlavi text prepared by Destur Hoshangji Jamaspji Asa ; revised and collated with further mss., with an English translation and introduction, and an appendix containing the texts and translations of the Gosht-i Fryāno, and Hadokht-Nask by Martin Haug assisted by E.W. West, Bombay, 1872.

M.A. Barthélemy, « Une légende iranienne traduit du Pehlevi », *Revue de linguistique et de philologie comparée*, 1888,314-339.

F. Müller, « Beiträge zur Erklärung des Artāi-virāf-nāmak und des Džōšt-i-frijān », *Kaiserliche Akademie der Wissenschaften. Sitzungsberichte. Philos.-hist. Glasse*, Wien, 1892, Bd. 127, Abh. 11, 1-18.

M. Weinreich, « Die Geschichte von Jōišta ī Fryān », *Altorientalische Forschungen*, 19/1, 1992, 44-101.

Ռ.Թ. Արքայազնյան, Արտա Վիրապ նամակ. Յուշտի Ֆրիան, Երևան, 1958.

م. معین، یوشت فریان و مرزبان نامه، تهران، ۱۳۲۴.

م. کیوان پور (مکری)، "داستان یوشت فریان (گوشت فریان)"، ماد، ۲، ۱۳۲۴، ۴۴-۵۰، مهر، ۶/۸.

شهریور ۱۳۳۱، ۳۴۸-۳۵۲، ۸/۸ آبان ۱۳۳۱، ۴۹۴-۴۹۸.

م. جعفری، ماتیکان یوشت فریان، تهران، ۱۳۶۵.

ر. اشه، فرشتهها، پاریس ۱۳۵۸ یزدگردی.

ب. غیبی، داستان یوشت فریان، بیلفلد، ۱۳۶۷.

mādayān

Text

I⁵

ēn mādayān ī jōšt ī fryān farrox bavād ped yazdān kām
(ayyārīh)⁶.

ēdōn gōbend kū : andar hān ē⁷ ka axt ī jādūg abāg haft bēvar
spāh ō šahr ī frašnvizārān šud, u-š drāyīd kū « šahr ī
frašnvizārān pīlxvast bē kunam ! » ud ka ō ānōh mad u-š
mardōm xvāst ×kū-š⁸ dād freh⁹ az pānzdah sāl¹⁰ nē bavād¹¹, u-š
frašn aziš pursīd. harv kē nē tuvān būd vizārdan, ×ā-š¹² frāz grift
ud bē ōzad.

pas andar hān šahr ī frašnvizārān mard-ē būd mahrspond
(mārspond) nām, u-š ō axt ī jādūg guft kū : « šahr ī frašnvizārān
pīlxvast mā kun, ud ēn mardōm ī abēvināh mā ōzan ! ×cē¹³ andar
ēn šahr ī frašnvizārān mard-ē ast jōšt ī fryān nām kē<-š> dād
freh az pānzdah sāl nēst ud harv hān frašn ī tū az ōy¹⁴ pursē ā-t¹⁵
bē vizāred.

pas axt ī jādūg ō jōšt ī fryān peygām frēstīd kū : « frāz ō dar ī
man āy dā an sīh-u-se frašn az tō pursam ! ud agar pesox nē
dahē, ayāb gōbē¹⁶ kū nē dānam, ēg-it¹⁷ ped ham zamān bē
ōzānam. »

---

⁵ این قصه اخذ J3 مادیگان گوشت پریان بنام ایزد بخشاینده، مهربان ۱۱۵ و ۳۳۳ و ۳۳۳ و ۳۳۳. این اخذ جادو با کوش پریان جواب و سوال کرد این M52 جادو و کوش پریان با ترجمه فارسی هست D 50 حقیقت است.

⁶ R VIII 8 یاری، D 49، SP 33 سوپر سلو.

⁷ . Cf. AV 3, J 16 andar hān ē, PDK 10 hān ×ē ka-š ...

⁸ . سع ۳۳۳

⁹ . See E. Rustam Dinshah D. Meherjirana, « Some notes on a few important Pahlavi words and constructions », *Prof. Jakson Memorial Volume*, Bombay, 1954, 56-57.

¹⁰ K20, SP 33. Cf. Purs. EA 1 pus do duxt do ō dād ī pānzdah sāl rasīd hend.

¹¹ . ۳۳۳ L, ۳۳۳ K20.

¹² . سع

¹³ . ۱۴

¹⁴ . ا

¹⁵ . سع

¹⁶ . ۳۳۳

¹⁷ . ۳۳۳ L, SP 33, ۳۳۳ J3. West : سع

hend²⁵ kē-šān and yazišn ī yazdān kird ēstād kū-šān²⁶ and
xvārdan ī parāhōm rāy hamāg tan zard būd ēstād. u-m nōh duxt ī
spitāmān ōzad <hend> kē-šān²⁷ dēn stāyēnīdan rāy abesar ī ped
zarr ud murvārīd az dahebedān vindād. ka-m az avēšān pursīd,
u-šān guft kū ‘vahišt ī ped mēnōg veh !’. man guft kū ‘ašmāh
ēdōn veh sahed, hamēdōn veh kū ō hān ī vahišt ī veh šaved !’ u-
m frāz grift u-m bē ōzad. »

duvum frašn ēn pursīd kū : « cē hān tis az dām ī ohrmazd kē
ped kūn nišīyed bulanttar kū ped pāy ēsted ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand
sāstār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān sag ast. »

siyum frašn ēn pursīd kū : « cē hān <tis> az dām ī ohrmazd
kē raved ud gām nē nihed ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand
sāstār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān vinjišk ast kē raved ud
gām nē nihed. »

cahārum frašn ēn pursīd kū : « cē hān tis az dām ī ohrmazd kē
dandān sruvēn, ud sruv gōštēn ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand
sāstār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān xrōs xvānend murvag ī
srōšahlā²⁸ ; ud ka vāng kuned, ā-š pedyārag az dām ī ohrmazd
abāz dāred. »

panzum frašn ēn pursīd kū : « kōdak kārd veh ayāb andak
xvarišn ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand
sāstār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē kōdak kārd veh kū andak
xvarišn. cē ped kōdak kārd barsum šāyed cīdan, ud andak
xvarišn ō aškamb nē rased, ud agar rased vād hangēzed. »

šāsum frašn ēn pursīd kū : « cē <hān ī> purr, ud cē hān ī
nēmpurr, ud cē hān ī <tuhīg kē> hagriz purr nē baved ? »

---

²⁵ . 𐬵𐬀𐬎𐬎

²⁶ . 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬵

²⁷ . 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬵

²⁸ . 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬎𐬎𐬎𐬎𐬎𐬎 Cf. VD 18.23 āaṭ hō sraošō ašyō aom mərəyem

frayrāyeyiti parō.darš nāma : ēg srōš-ahlā hān ī man murv frāz guhrāyed ī
parōdarš nām.

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān ī purr hangad ī tuvānīg ēdar, ud ka bē videred ruvān ahlav ; hān ī nēmpurr škōh ī driyuš ī vadzīvišn ī ka bē mīred ruvān ahlav ; ud hān ī tuhīg kē hagriz purr nē baved hān ī škōh ī vadzīvišn ī ka bē mīred ruvān durvand. »

hafum frašn ēn pursīd kū : « cē hān tis ī mardōmān ped nihān kāmend kirdan u-š²⁹ nihān kirdan nē šāyend ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān zarvān (zarmān)³⁰ ast kē kas nihān kirdan nē tuvān. cē zarvān xvad pēdāg baved. »

haštum frašn ēn pursīd kū : « kadām hān zīndag mardōm kē astvihād³¹ vēned mīred, u-š ēdōn kāmāg kū abāz³² zīndag šaved (baved), ud did-iz astvihād vēned ud bē mīred u-š xvār sahed ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān mardōm ast kē yašt nē kird ēsted, ud parāhōm nē xvārd ēsted ; ud didīgar kān mardōm <kē> ō gāh ī zanān mad ēsted u-š zan nē kird ēsted ; ud sidīgar hān mardōm kē zīndagruvān nē yašt ēsted ud ahlavdād nē dād ēsted ud yazīšn ī yazdān nē kird ēsted, u-š ahlavdād ō veh mardōm guft³³ kū ‘daham’ ud nē dād ēstad, ud³⁴ mīred <u-š> kāmāg ōn kū abāz zīndag šaved. ud did-iz mīred ud astvihād vēned, u-š xvār sahed. »

nōhum frašn ēn pursīd kū : « pīl ud asp ud uštar ud xar ud gāv ud gōspend ud zan ud sag ud xūg ud gurbag³⁵ ped cand māh zāyend ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē pīl ped se sāl zāyed, ud asp ud uštar ud xar ped dvāzdah māh zāyend, ud gāv ud zan ped nōh

---

²⁹ . ۳۰۳۰

³⁰ . ۳۰۳۰ زبان, ۳۰۳۰ J3.

³¹ . ۳۰۳۰ ۳۰۳۰

³² . ۳۰۳۰ ۳۰۳۰

³³ . ۳۰۳۰ ۳۰۳۰

³⁴ . ۳۰۳۰

³⁵ . ۳۰۳۰ . Cf. Jāmāspīg 8 Paz. . ۳۰۳۰

māh zāyend, ud gōspend ped panz māh zāyed³⁶, ud sag ud xūk ped cahār māh zāyend, ud gurbag ped cahal rōz zāyed. »

dahum frašn ēn porsīd kū : « mardōm kadām ped-rāmišndar ud āsāndar zīved ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē mardōm hān ped-rāmišndar ud āsāndar zīved ī abēbīmdar ud hunsand-xīrdar³⁷. »

yāzdahum frašn ēn porsīd kū : « cē hān tis ī ped gētīg ō ohrmazd ud amehrspendān humānāg ast ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē andar gētīg dahebed ō ohrmazd³⁸ humānāg ast ; ud gyāg ī dahebedān humānāg ī rōšn garōdmān ; ud pāyēnagān³⁹ ī dahebedān humānāg ast ō amehrspendān ; ud darbān⁴⁰ ī andar dar humānāg ast ō hān stārag ī parvīz xvānend ; ud abārīg mardōm ka xvēškār ud avistvār⁴¹ humānāg hend ō abārīg stārag ī xvardag ī ped asmān hend. »

dvāzdahum frašn ēn porsīd kū : « xvarišn kadām xvaštar ud ped-mizagdar ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē xvarišn hān pedmizagdar ud xvaštar kē az dar ī frārōn-toxšāgīh handuxt ēsted, ud aziš ×abāg⁴² kār ud kirbag xvared ud dāred.⁴³ »

sizdahum frašn ēn porsīd kū : « ēk cē ud do cē ud si cē ud cahār cē ud panz cē ud šaš cē ud haft cē ud ašt cē ud nōh cē ud dah cē ? »

---

³⁶ کلسرژ .

³⁷ کلسرژ ا و کلسرژ . Cf. AV 120-121 kē hunsandxīrdar ? hān ī huškōhdar.

³⁸ کلسرژ ا و کلسرژ .

³⁹ پیشینگان /pēšēnagān/ کلسرژ ا و J3, پایینگان /pāyēnagān/ کلسرژ ا و . Or, pasānīgān/ /pasānīgān/ ‘courtiers’ ? Cf. M3 u adīd hend pasānīgān.

⁴⁰ کلسرژ ا و L, کلسرژ ا و J3, کلسرژ K20, کلسرژ دروان K26. Cf. SS 18 spās darbānān ī ped dar.

⁴¹ کلسرژ ا و .

⁴² کلسرژ .

⁴³ . Cf. MX 14.13 xvāstag hān veh ud xvaštar ī az frārōnīh handuxt ēsted ud abāg kār ud kirbag xvared ud dāred.

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē ēk xvaršēd ī veh kē hamāg gēhān rōšn dāred ; ud do āvarišn ud barišn ī vēn ; ud si humat ud hūxt ud huvaršt ; ud cahār āb ud zamīg ud urvar ud stōr ; ud panz panzag ī veh ; us šaš šaš gāh ī gāhāmbār ; ud haft haft amehrspond ; ud ašt āštīh ud hamīh veh⁴⁴ ; ud nōh nōh sūrāg ī ped tan ī mardōmān ; ud dah dah angust ī ped dast ī mardōmān. »⁴⁵

III

vīst-u-siyum frašn ēn porsīd kū : « cē sarttar ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē nē ēdōn cōn tū handēšē, bē ēdōn cōn an dānam. ud tū ēdōn handēšē kū vafr sarttar ī abar kōf nišīyed ud hagrīz xvaršēd aviš nē tābed. bē nē ēdōn cōn tū handēšē. cē durvand mard menišn sarttar ; u-š nišān ēn kū tō axt ī jādūg rāy brād-ē ast durvand, u-š zahr ped dil cand must-ē⁴⁶ andar ēsted, tū nē ped xvaršēd ud nē ped ātaš vidāxtan nē tuvān, un an ka ped must gīram bē vidāzed. »

pas axt ī jādūg framūd brādar ī xvēš āvurdan, ōzadan, ud zahr az dil bē stadan, nē ped xvaršēd ud nē ped ātaš vidāxtan nē tuvān būd, ud jōšt ī fryān andar must frāz grift u-š bē vidāxt.

vīst-u-cahārum frašn ēn porsīd kū : « cē garmdar ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē ahlav mard must garmdar ; u-š⁴⁷ nišān ēn kū hān ī tō brādar zahr nē ped xvaršēd ud nē ped ātaš nē tuvān būd vidāxtan, ud man ka ped must frāz grift bē vidāxt. »

vīst-u-panzum frašn ēn porsīd kū : « frōd šaved cē veh, ud bē afsurd ēsted cē veh, ud kē bē mīred cē veh ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē kē frōd šaved āb veh, ud cē afsurd ēsted ātaš veh, ud kē bē mīred mar ī durvand sāsātār ī cōn tū veh. cē ka āb frōd nē šaved, ud ātaš nē afsared, ud mar ī

---

⁴⁴ . Cf. CHP 19 āštīh ud hamīh ped hamāg kār ud kirbag.

⁴⁵ . There is a break here in all the manuscripts. M 52 :

ازینجا ناقص است مطابق اصل نوشته شد.

⁴⁶ . ۳۰۴۱۶

⁴⁷ . ۳۰۷۱

durvand sāstār ī cōn tū nē mīred, ēgiš hamāg gēhān purr az āb
ud ātaš ud purr az mar ī durvand sāstār ī cōn tō hē, ud gēhān
dāštan nē šāyed (tuvān)⁴⁸. »

vīst-u-šašum frašn ēn pursīd kū : « az kōf cē grāndar, ud az
kārd ī pōlāvadēn cē tēzdar, ud az angubēn cē šīrēndar, ud az
dumbag ī mēš cē carbdar, ud az rādān kē rāttar, ud az rāstān kē
rāsttar ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand
sāstār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē az kōf zūr ud anāst
grāndar ; ud az kārd ī pōlāvadēn uzvān ī mardōmān tēzdar ; ud
az angubēn pidar ud mādar rāy fraزند ī rōzveh šīrēndar ; ud az
dumbag ī mēš spendārmed zamīg <rāy> vārān carbdar ; ud az
rādān tištar yazd rāttar ; ud az rāstān rašn⁴⁹ ī x-rāst⁵⁰ rāsttar kē ēc-
iš kas āzarm nē, ud pārag nē stāned, ud xvadāy ud bannag rāy
abāg ēk didīgar rāstīh dāred.⁵¹ »⁵²

⁴⁸ . ۳۱۱۴ J 3, ۳۱۱۴ k 20. وین سور .

⁴⁹ . ۴۵-۱

⁵⁰ . ویره /veh/.

⁵¹ . Cf. MX 2.119-122 tarāzēnīdārīh ī rašn ī rāst ped tarāzūg ī mēnōgān kē
ēc kustag ōgrā nē kuned nē ahlavān rāy ud nē-z durvandān, nē xvadāyān rāy
ud nē-z dahyubedān; cand mōy-ē tāg bē nē varded, ud āzarm nē dāred, ud hān
ī xvadāy ud dahyubed abāg hān ī xvardagdum mardōm ped dādestān rāst
dāred.

⁵² . Cf. the Persian version of the One Thousand and One Nights :

نظام گفت: از عسل شیرینتر چیست، و از شمشیر برنده تر کدام است، و از زهر کشنده تر چیست، و
لذت ساعت کدام است، و لذت سه روز چیست، و خوشترین روزها کدام است، و شادی یک هفته
چیست، و حقی که خداوند باطل او را نه تواند پوشید کدام است، و زندان دل چیست، و شادی دل
کدام است، و کید نفس چیست، و مرگ در زندگی و دردی که دارو نه دارد کدام است، و ننگی که
برداشته نه شود چیست، و جانوری که در آبادی نه نشیند و در خرابه ها منزل گیرد و با آدمیزاد دشمن
شود و از هفت جانور در او آفریده شده کدام است؟

... کنیز جواب داد: شیرینتر از عسل محبت فرزندان مهربان است؛ و برده تر از شمشیر زبان؛ و
کشنده تر از زهر چشم بدخواهان؛ و لذت ساعت جماع زنان؛ و شادی سه روزه نوره کشیدن زنان؛ و
خوشترین روزها روزی است که در بیع و شری سودی به هم رسد؛ و شادی یک هفته عروسی است؛ و
حقی که خداوند باطل او را نه توند پوشید مرگ است؛ و زندان دل پسر ناهل است؛ و شادی دل زنی
است که طاعت شوهر کند؛ و کید نفس مملوک نافرمان است؛ و مرگ در زندگی فقر است؛ و دردی که
دارو نه دارد سوء خلق است؛ و ننگی که برداشته نه می شود دختر ناهل است؛ و جانوری که به آبادی
منزل نه گیرد و آدمیزاد دشمن دارد و در او از هفت جانور آفریده شده ملخ است که سر او مانند سر
اسپ و گردن او چون گردن گاو و دو پر او مانند پر کرگس و پای او چون پای شتر و دم او چون
دم مار و شکم او چون شکم عقرب و شاخ او چون شاخ غزال است.

هزار و یک شب، عبداللطیف طسوجی، ۴، استکهلم، ۵.

vīst-u-haftum frašn ēn pursīd kū : « pāy kadām nēktar ud nēkōgdar ? cē vas pāy ī man dīd, ēgiš pāy hān nēkōgdar ud nēktar ī man dīd ī hufrih⁵³ ī tō xvah ī man zan. »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē pāy ī āb nēkōgdar ud nēktar. u-t nišān ēn kū ānōh kū āb pāy nihed xvēd bē rōyed, ud ānōh kū hufrih pāy nihed hušk bē baved. »

vīst-u-aštum frašn ēn pursīd kū : « zanān vazurg rāmišn az cē ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē nē ēdōn cōn tū handēšē, bē ēdōn cōn an dānam kū tū ēdōn handēšē kū zanān vazurg rāmišn az peymōzan gōnag gōnag ud kadagbānūgīh ī sazāgvār ka-šān dārend ; cē nē ēdōn, zanān vazurg rāmišn az būdan ī abāg šōy ī xvēš. »

axt ī jādūg guft kū : « drōv gōbed, u-t ped ēn frašn bē ōzanam. nūn bē āy dā bē <ō> nazdīg ī hufrih šavem, tō⁵⁴ xvah ud man zan, u-š hagriz drōv nē guft ud nē gōbed, ud ped gōbišn ī ōy bē ēstem ! »

jōšt ī fryān hamdādestān būd. ud axt ī jādūg abāg jōšt ī fryān nazdīg⁵⁵ ī hufrih šud hend, u-šān guft kū : « bē nišīy ēn frašn rāstīhā bē vizār ! »

jōšt ī fryān guft kū : « zanān vazurg rāmišn az peymōzan ī gōnag gōnag ud kadagbānūgīh ī sazāgvār dārend ayāb vazurg rāmišn az būdan ī abāg šōy ī xvēš ? »

pas hufrih handēšīd kū « škeft-iz ō man mad^x az ēn⁵⁶ mar ī durvand sāsātār ī jādūg^x kē-m⁵⁷ bē nē hiled dā bē ōzanād⁵⁸ ! cē agar drōv gōbum, ēg-um brādar⁵⁹ bē ōzaned ud an durvand bē bavum. bē ēdōn veh kū rāst gōbum. cē agar drōv gōbum, xvad durvand bē bavum, ud dād ud dēn ud ēvēm bē višōbed. bē ka

---

⁵³ . هورش (هورش). Pers. hufrih < Av. *hu-fryā- f. (cf. Skt. su-priyā- f. 'lovely woman, favourite wife'.

⁵⁴ . نو

⁵⁵ . نو

⁵⁶ . نو

⁵⁷ . نو

⁵⁸ . نو

⁵⁹ . نو

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē hān xāk ast ī ka⁷⁷ hušk nē sōzed, ud pīh ast ī xvēd bē sōzed. »

sīh-ud-duvum frašn ēn pursīd kū : « pādixšā kadām veh ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē pādixšā hān nēktar ī āmurzīdārdar, ud xrad ud dānišn nēk, u-š jahišnayyārīh⁷⁸ abāg. »

sīh-ud-siyum frašn ēn pursīd kū : « tō, jōšt ī fryān, rāy xvāstag cand ast ? »

jōšt ī fryān guft kū : « zīndagān ped škōh bāš, mar ī durvand sāsātār, ud murdagān ō dušox ōft ! cē man rāy xvāstag se ast : ēk hān ī xvaram, ud ēk hān ī peymōzam, ud ēk hān ī ō driyušān ud arzānīgān daham. »

IV

pas jōšt ī fryān guft kū : « sīh-ud-si frašn tō az man pursīd <hend u-m> hamāg rāstīhā vizārd <hend>. nūn an az tō si frašn pursum, agar pesox nē dahē ped hamzamān bē ōzanum ! »

axt ī jādūg guft kū : « purs dā vizārum ! »

jōšt ī fryān guft kū : « zamīg ē-dast tōhm arz cand ? »

didīgar ēn pursīd kū : « gāv-ē varzāg arz cand ? »

ud sidīgar ēn pursīd kū : « xvēdodah-ē kār ud kirbag arz cand ? »

axt ī jādūg nē dānist. u-š guft kū : « <ka> pēšyār āyād, frašn pursend, nē ēvēn vizārdan. »

jōšt ī fryān guft kū : « šav ud ped nazdīk gyāg bē nišīy, ud pēšyār bē kun, ud zūd bē āy, ud ēn si frašn rāst bē vizār ! cē agar gōbē⁷⁹ kū ‘nē dānum’, ēg-it ped hamzamān bē ōzanum. »

axt ī jādūg ped jādūgīh andar dušox dvārist, u-š ō ahrmen drāyist kū : « guzastag, zamīg ē-dast tōhm arz cand ; didīgar kū gāv-ē varzāg arz cand ; ud sidīgar <kū> xvēdodah kār ud kirbag arz cand ? »

---

⁷⁷ . ۱۶

⁷⁸ . Cf. MX 2.66 ped jahišayyārīh ī ped mardōmān xrad veh, AV 126 toxšāgīh ... jahišnayyārīh.

⁷⁹ . ۱۱۱۱۱۱

guzastag ahrmen ō axt ī jādūg drāyīd kū : « an ēn frašnīhā ī tō⁸⁰ pesox nē dānum⁸¹ kirdan. cē agar bē gōbum, dām ī man hamāg bēron šaved abāg dēvān ud družān ud perīgān ; ud an tō dōsttar nē dārum kū dām ī xvēš⁸². ēn frašnīhā ī tō az man pūrsīd hend⁸³ agar-t⁸⁴ pesox dahum, hamāg dām ī man agār bē baved, ud pedyārag tis-iz bē nē māned, az abar dām ī ohrmazd ped⁸⁵ kār āyed ud ped hamzamān ristāxēz ud tan ī pasēn baved. šav ud gardan pēš gīr mihrdruzīh rāy kē (mihr)⁸⁶ kirdag dāred, ud ka zamān frāz mad vardēnīdan nē tuvān. cē gyāg ī tō dušox ud pādīfrāh ī tō saxttar kū hamāg durvandān. »

axt ī jādūg abar dvārist az dušox anumēd, ud oš ōy rāy hamē āvurd dā pēš ī jōšt ī fryān. axt ī jādūg ō jōšt ī fryān guft kū : « farroxīhā⁸⁷ tū, jōšt ī fryān, kē ohrmazd ud amehrspondān abāg tō būd hend, <u-t> hān ī nē dānist⁸⁸, <ā-šān ō> tō⁸⁹ bē guft⁹⁰. ud man, kē umēd bē ō ahrmen ud dēvān ēstād, se frašn az ahrmen ud dēvān pūrsīd <hend>, <u-šān ō> man⁹¹ pesox nē dād⁹².

u-š pas jōšt ī fryān axt ī jādūg⁹³ ped hamzamān <ped> kārd ī barsumcīn ud ped nīrang ī dēnīg agār bē kird, ud druž andar tan ī ōy⁹⁴ agār bē kird.

V

ēn mādayān kē peyvanned bavandagthā bē xvāned, ud ped sar yaθāahūvairyō-ē bē gōbed, ped ruvān ī ōy kirbag ēdōn baved cōn <ka> mār-ē ped nīrang ī abestāg bē ōzanend ; anī ped ruvān ī ōy ēdōn baved cōn ka si sāl yašt ī āb srūd gāhān yazed.⁹⁵ ud

⁸⁰ . لوئسد

⁸¹ . ۱۱۴۱۳۱۳ K 26.

⁸² . ۱۱۳۱۳۱۳

⁸³ . ۱۱۳۱۳

⁸⁴ . ۱۱۳

⁸⁵ . ۱۱۳

⁸⁶ . ۱۱۳

⁸⁷ . ۱۱۳۱۳۱۳۱۳

⁸⁸ . ۱۱۳۱۳۱۳۱۳۱۳

⁸⁹ . لوئسد

⁹⁰ . ۱۱۳۱۳ ۱۱۳۱۳

⁹¹ . ۱۱۳

⁹² . ۱۱۳۱۳ ۱۱۳۱۳

⁹³ . ۱۱۳۱۳۱۳

⁹⁴ . ۱۱۳

⁹⁵ . Cf ZVY 5.4 kē-š yašt kird ēsted ud gāhān srūd ēsted ōn cōn ka-š ped xvadāyīh ī vištāspšāh yašt āb srūd gāhān būd hē. Cf. also 30 pūrsišn, 5.

būd dastvar kē guft kū : « anī sāl-ē vināh ī ayazišnīh ō bun nē baved. »

frazaft ped drod, šādīh ud rāmišn.

zad bavād axt ī jādūg abāg hamāg dēvān ud družān ud jādūgān ud perīgān !

*⁹⁶

frazaft frazāmēnīd ēn mādayān ī jōšt ī fryān abāg ēn ardā virāz andar rōz ī amurdad māh šahrever sāl šašsad ud aštdah pārsīg. man dēn bannag rustahm ī mihrābān ī marzbān ī jahišnayyār ī hērbēd az dastnibēg ī hērbēd mihrpanāhag ī srōšiyār ī vēšābūr ī hērbēd nibišt. ped yazdān kāmag bavād !

**⁹⁷

frazaft. frazāmēnīd ēn mādayān jōšt ī fryān abāg ēn ardā virāz andar rōz <I> rašn ud māh <I> day, sāl ī šašsad navad yazdegirdīg. man dēnbannag hērbēdzād mihrābān kayhusrav <I> mihrābān <I> spendyād ī mihrābān ī marzbān az dastnibēg ī hērbēd mihrpanāhag ī srōšiyār ī vēšābūr ī hērbēd nibišt. ped yazdān kām bavād.

***⁹⁸

frazaft frazāmēnīd ēn ardā virāz ud ēn madayān ī jōšt ī fryān andar rōz ī fravardīn māh vahman sāl ī haftsad ud šast-šaš yazdegird šāhān šāh ī ohrmazdān. man dēn bannag hērbēdzādag avestād pešōtan <I> rām <I> kāmdēn <I> šahriyār ī neryōsang <I> šāhemard ī šahrayyār ī bahrām ī mōbed hormazdiyār ī hērbēd rāmiyār az dastnibēg ī hērbēd rustahm mihrābān nibišt. ped yazdān kāmag bavād. ud az šahrestān ī b_haruc.

****⁹⁹

frazaft frazāmēnīd ēn mādayān ī jōšt ī fryān abāg ardā virāz andar rōz ādur yazd ud māh day ud sāl ēk hazār ud sad ud se yazdegirdīg. an dēn bannag hērbēdzād kāvus (kayus) pus ī frēdōn pus ī dastvar vahman az dastnibēg nibišt. ped yazdān kām bād.

---

⁹⁶ . M 51b.

⁹⁷ . K 20.

⁹⁸ . M 51 b.

⁹⁹ . SP 33.